

Hodnocení diplomové práce

Marta Fahrnerová: Komu patří naše tělo? - O vztahu člověka k vlastnímu tělu

Práce má 39 stran, z toho 28 stran textu. Je rozdělena na 4 kapitoly, závěr a přílohu. Téma, které si autorka zvolila, je mimořádně aktuální, komplexní a velmi obtížné na zpracování, ostatně jako vždy, když se přirodní vědy a exaktní pohled na svět metodologického naturalismu, kde jsou hlavními argumentem „hard data“ setkává s „měkkým“ pohledem psychologa či filozofa. Oba přístupy mají své velké výhody a sva velká omezení. Autorka na jedné straně bere přírodovědecký postoj k tělu velmi vážně a vidí jeho výhody, na druhé straně přesvědčivě domýšlí jeho rizika – pokud je tělo mým majetkem, není pak problém nejen prodej gamet, nýbrž je možno za úplatu i nabídnout dělohu k pronajmutí, tělo je možno různě upravit, prodat, koupit, či reklamovat jako jakékoli jiné zboží.

Nejcennější částí práce je bezpochyby chápání nemoci na jedné straně jako „já“ neovlivnitelným atakem náhodně se vyskytujícími infekčními agens a starověkého chápání nemoci, které bylo vždy psychosomatické, kdy nemoc byla vždy chápána jako důsledek nemocného „já“, jako trest za hříchy. Jakkoli se zřejmě oba extrémní problematice a situace každého pacienta unikátní, pravdu je zřejmě třeba hledat někde mezi těmito extrémními pozicemi. Jako poznámku pod čarou je možno uvést, že by bylo lze věst velmi zajímavé analogie ve vztahu tělo x duše a člověk x příroda. Pouze naše civilizace totiž oddělila „historii“ od „přírody“. Teprve dnes objevujeme, či znovuobjevujeme, jak se stav lidské mysli otiskne na naši architekturu, umění, které tvoříme, krajiny ve které žijeme – a také na našem těle. Zatímco starověký člověk by řekl, že „duše si vytváří tělo“, pro moderního člověka se tělo stalo ničím než jednou z mnoha komodit, kterou vlastíme.

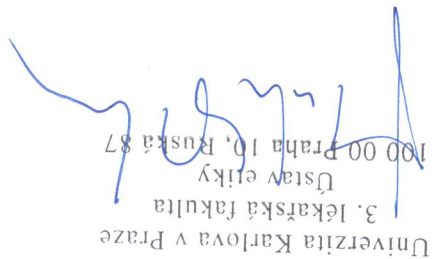
Z těchto důvodů se autorka kloni k současné velmi inspirativnímu bio-psycho-socio-spirituálnímu přístupu k člověku, který usiluje brát všechny tyto rozměry pacienta velmi vážně. „Mít nebo být“ je téma, které se prolíná celým textem. Otázka, zda máme své tělo či spíše jsme svým tělem je nazírána z mnoha úhlů pohledu, autorka čerpá z dobře podložených literárních zdrojů a pugnálně formuluje své závěry.

Práce končí seznamem použité literatury. Výběr citovaných titulů domácích i zahraničních a jednoho odkazu na internetový zdroj považuji za adekvátní a pro dané téma reprezentativní.

Závěr

Předložená práce je obsahově hodnotná, formálně vyborně zpracovaná a rozsahem dostatečná. Autorka splnila požadavky na diplomovou práci a prokázala schopnost se orientovat hned ve dvou velmi odlišných přístupech k člověku, a to jak z pohledu současné moderní medicíny, tak i psychologického a sociálního přístupu. Seznámila se s metodikou vědecké činnosti, prokázala širokou znalost literárních zdrojů, zájem o problematiku, schopnost pracovat s textem a vyvěret přesně formulovaná vlastní stanoviska. Doporučuji předloženou práci k přijetí.

Univerzita Karlova v Praze
3. lékařská fakulta
Ústav etiky
100 00 Praha 10, Ruska 87

Mgr. Marek Vácha, Ph.D.
Ústav etiky 3. LF UK

V Praze, dne 30. srpna 2010